

Debattartikel 19 december 2019

Bjud in parterna till samtal om omställning, Nordmark

Vi uppmanar arbetsmarknadsminister Eva Nordmark (S) att snarast bjuda in parterna på den svenska arbetsmarknaden till en konstruktiv diskussion om en av svensk arbetsmarknads största utmaningar någonsin: att klara kompetensförsörjningen i en vikande konjunktur, skriver ordförandena för Kommunal, Offentliganställdas förhandlingsråd, Sveriges Kommuner och Regioner, Sobona och Akademikeralliansen.

Vi, parterna inom kommun- och regionsektorn, är först ut på svensk arbetsmarknad med ett modernt omställningsavtal och verksamhetsanpassade turordningsregler. Vårt fokus är på kompetensutveckling och kompetensförsörjning för att möta kommuners och regioners stora behov av arbetskraft.

Arbetsmarknaden förändras i hög takt och kraven på rätt kompetens ökar hela tiden. Att kunna vidareutbilda sig, ställa om och kompetensutveckla sig under ett helt yrkesliv är avgörande för varje arbetstagares möjligheter på arbetsmarknaden. Det kan handla om att höja kompetensen i sitt nuvarande yrke eller för att byta yrke. Digitalisering, omstrukturering och inte minst kraven på att arbeta längre, gör att våra avtal måste vara hållbara och ge alla, inte minst dem som är i störst behov av kompetensutveckling, det stöd som behövs för att kunna vara attraktiva på arbetsmarknaden.

Vi är bekymrade över det faktum att regeringen och samarbetspartierna avser lagstifta om sådana arbetsvillkor som parterna historiskt haft ansvar för att komma överens om.

Vi uppmanar därför arbetsmarknadsminister Eva Nordmark att snarast bjuda in parterna på den svenska arbetsmarknaden till en konstruktiv diskussion om en av svensk arbetsmarknads största utmaningar någonsin: att klara kompetensförsörjningen i en vikande konjunktur.

Vi inom kommun- och regionsektorn är nu först ut att svara upp mot regeringens krav på reformer av turordningsreglerna, som inte stör andra delar av arbetsmarknadens motsvarande behov. Vårt helt nya omställningsavtal ger medarbetarna möjlighet till utbildning i stället för uppsägning samt omställningsstöd och god ekonomisk trygghet när uppsägning ändå sker.

Vi hoppas att övriga parter på arbetsmarknaden också träffar överenskommelser som är anpassade utifrån deras respektive förutsättningar. Regeringen behöver samtidigt garantera arbetsmarknadens parter att man inte tänker lägga sig i parternas självständiga arbete med andra lösningar eller lagstiftning, som skulle omkullkasta det vi har kommit överens om. Den svenska modellen, där arbetsvillkor avtalas efter förhandlingar mellan arbetsgivare och fack, har tjänat Sverige och svensk tillväxt och välfärd väl. På den vägen vill vi fortsätta.

Det finns däremot annat som riksdag och regering bör ta sin del av ansvaret för. Rätt kompetens på rätt plats är en nationell angelägenhet som kräver nationellt ansvar och det brådskar. Staten behöver därför göra det betydligt lättare för medarbetare att fortbilda, utbilda och omskola sig. Det kan bland annat handla om att öka möjligheterna för distansstudier vid sidan av jobbet, se över studiefinansieringen och att sänka arbetsgivarkostnader vid olika utbildningsinsatser. Vi efterlyser en dialog med regeringen om detta och har skickat in en partsgemensam skrivelse. Vi hoppas att den nya arbetsmarknadsministern snart vill träffa oss.

Vårt samhälle och vår arbetsmarknad behöver öka antalet arbetade timmar och ha en hög sysselsättning. Så många som möjligt ska arbeta och färre ska behöva befinna sig i en arbetsbristsituation. Vårt nya avtal för omställning är en viktig nyckel i det. Det gäller för omkring 1,2 miljoner medarbetare och innebär förbättringar, bland annat genom att:

- visstidsanställda medarbetare omfattas av förebyggande omställningsinsatser,
- medarbetare som är sjuka omfattas av omställningsåtgärder,
- åldersspecifika regler anpassas till ändringar i allmänna pensionssystemet,
- omställningsinsatser sätts in för att medarbetarna i första hand ska kunna arbeta vidare inom sektorn, och om det inte är möjligt, till arbete hos annan arbetsgivare

Att säkra den framtida omställningen, att göra den trygg och attraktiv för välfärdens medarbetare är ett av våra viktigaste uppdrag. Lagen om anställningsskydd (las) tillkom redan 1974 och har sedan dess varit en grundstomme på arbetsmarknaden och garanten för balansen mellan arbetsmarknadens parter.

Med en gemensam satsning på olika omställnings- och utbildningsåtgärder, med långsiktigt hållbara och bra avtal för omställning och kompetensutveckling samt med en enad syn på vem som bäst gör vad, kan parterna och regeringen tillsammans säkra kompetensförsörjningen på svensk arbetsmarknad. Vi ser fram emot en inbjudan nu, Eva Nordmark!

Tobias Baudin, ordförande Kommunal

Lars Fresker, ordförande Offentliganställdas förhandlingsråd (OFR)

Anders Knape, ordförande (M) Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)

Joakim Larsson, ordförande (M) Sobona och i SKR:s förhandlingsdelegation

Anders Wahlberg, ordförande Akademikeralliansen